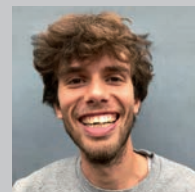

Daan Mulder

promovendus AMOLF, Amsterdam
mulderdaan@live.nl

Het keerpunt van Mohammed Chahim

Je leerde om problemen terug te brengen naar wat kleinere problemen die behapbaar zijn

Mohammed Chahim (1985) was gemeenteraadslid voor de PvdA in Helmond toen hij in 2019 als Europarlementariër werd gekozen. Hier houdt Chahim — gepromoveerd in de econometrie — zich bezig met beleid als de Natuurherstelwet en CBAM, die natuur en klimaat in Europa moeten bevorderen.

Hoe ziet je werkweek eruit?

“Aan de politiek is denk ik inherent dat de dagen niet zo makkelijk te plannen zijn. Ik probeer het de laatste tijd iets gezonder te doen, dus om de dag begin ik met joggen en dan ga ik om acht uur naar kantoor. Daar neem ik het nieuws door en bereid ik mijn vergaderingen nog voor. Dat doe ik ook 's avonds, maar in de ochtend werp ik er nog een laatste blik op.

Dan heb ik verschillende soorten vergaderingen: vaak wetgevende overleggen of onderhandelingen. Vergaderingen die ik zelf voorziet: ik ben vice-president van de sociaaldemocraten in het Europees Parlement. Op de thema's energie, industrie en landbouw zit ik de horizontale werkgroep voor, waar verschillende landen met elkaar over regelgeving kunnen overleggen. Daarnaast heb ik heel veel gesprekken met collega's, met ministers of vertegenwoordigers, met andere politieke groepen, en ook met milieuorganisaties en industrie.

Eigenlijk heb je als Europarlementariër een duaal leven. Het leven thuis met je gezin en vrienden loopt meestal van donderdagavond tot maandagochtend. Maandagmiddag tot donderdagochtend zit ik of in Straatsburg of in Brussel, of ergens anders in Europa voor een werkbezoek. Ik ben vader van twee jonge kinderen. Ze zijn nu 5 en 9. Toen ik vier jaar geleden startte, waren ze dus wat jonger. Dat moet je goed managen. Ik zeg niet dat ik daar heel goed in ben, maar ik heb een partner die dat heel goed doet, en ik probeer haar te helpen waar het kan.”

Ik las dat je eigenlijk al heel jong lid en gemeenteraadslid bent geworden van de Partij van de Arbeid.

“Ik werd lid van de Partij van de Arbeid toen Pim Fortuyn ontzettende winst had geboekt. Ik had best sympathie voor Melkert en ik vond dat hij die nederlaag niet had verdiend. Ik voelde mij sociaal democraat, en lid worden was een manier om mijn steun expliciet te maken.”

Maakte je je zorgen om de opkomst van Fortuyn?

“Nee, het was niet uit bezorgdheid. Ik ben niet iemand die vanuit negativiteit beïnvloed wordt. Het was om de PvdA te steunen. Ik dacht vanuit het idee: de sterkste schouders, de zwaarste lasten. Je moet ook begrijpen dat ik toen op het vwo zat, en uit een wijk kom die we nu een kansen-

wijk zouden noemen. Je wil gewoon dat iedereen om je heen het goed heeft, en dat dubbeltjes kwartjes kunnen worden. Dat geloof ik nog steeds. Ik woon nog steeds in dezelfde wijk. Als ik een week in Brussel heb gewerkt en dan met de trein terugga naar Helmond, dan kan ik daar zien wat mijn werk betekent en voor wie je het doet. Dat vind ik belangrijk.

Later bleek er zoiets als een lokale afdeling van de PvdA te zijn en dat je ook gemeenteraadslid kon worden. Ik had meegedaan aan de cursus lokale politiek; het bestuur had besloten om alle kandidaten die daaraan hadden deelgenomen, voor te dragen als kandidaat-raadslid. Toen heb ik een paar gesprekken met een commissie gevoerd, en die waren tevreden. Bij de verkiezingen van 2006 won de PvdA in Helmond 9 zetels en werd ik, op plek 4, gemeenteraadslid.”

Was je als vwo'er ook al met wiskunde bezig?

“Wiskunde was wel iets wat me makkelijk afging. Misschien was ik wel een van de besten van de klas. Ik kan me niet herinneren dat ik lager dan een 9 heb gehaald, terwijl ik er niet veel moeite voor deed. Toch kon ik niet geloven dat wij, op het vwo in Helmond, bij de zoveel procent slimste mensen van Nederland hoorden. Ik dacht: als ik naar de universiteit ga, dan val ik door de mand. Toen ik daar de eerste vakken kreeg, met de uitleg van de eerste axioma's — transitiviteit, associativiteit, dat soort zaken — duurde het wel even voor ik het helemaal doorhad. Die angst die ik had werd daar bevestigd. Maar na een paar weken was ik daar overheen. Als je de logica op een gegeven moment begrijpt, dan kun je het niet meer niet begrijpen, snap je?”

Mohammed Chahim

Werd je aangemoedigd om de exacte kant op te gaan?

“Niet echt. Op de basisschool kende ik drie schoolniveau’s: het ivmbo, het bbo en mavo, alle drie voorlopers van het vmbo. De nerds gingen naar de mavo. Mijn leven bestond uit school en voetballen. In groep 5 heb ik ook nog geschaakt, dat had ik van mijn leraar geleerd. Bij het Helmonds kampioenschap ben ik toen tweede geworden. Maar mijn leven bestond vooral uit voetballen. Het enige dat ons stopte was les of honger. We bleven niet over op school, want dat kostte geld, maar gingen wel voetballen op het pleintje. Na school bleef je voetballen totdat je honger had, dan ging je naar huis om te eten. Dat was ongeveer mijn leven, en toen mocht ik naar het vwo. Ik hou van uitdaging, dus als iedereen dan zegt dat Natuur en Techniek het moeilijkste profiel is, dan heb ik ergens de drang om te laten zien dat ik dat ook kan. Het bleek me allemaal goed te liggen. Toen heb ik nog getwijfeld tussen wiskunde in Eindhoven of econometrie in Tilburg, en heb uiteindelijk voor dat laatste gekozen.”

In Tilburg heb je ook je proefschrift geschreven. Waar ging dat over?

“Nou, dat is wel lang geleden. Het ging over *optimal control theory*: hoe kun je de controlevariabelen in een dynamisch systeem zo veranderen dat aan bepaalde eisen, zoals randvoorwaarden en waarden van variabelen, voldaan wordt. Maar wij keken naar de specifieke vorm waarbij er discrete sprongen kunnen voorkomen in het systeem. Wiskundigen weten dat je de afgeleide gelijkstelt aan nul als je een optimum zoekt, maar dat werkt niet altijd als er discrete sprongen zijn. We keken naar de noodzakelijke voorwaardes om dat soort problemen op te kunnen lossen, en daar hebben we een paar wiskundige bewijzen verbeterd en geleverd. We hebben ook nog gekeken hoe we deze wiskunde toe kunnen passen op het verhogen van de Nederlandse dijken.

Ik denk dat ik een betere econometrist of wiskundige ben geworden nadat ik er college over ben gaan geven, zoals dynamische optimalisatie of algebra. Je moet dan echt de redenering begrijpen, want anders kun je het niet uitleggen. Het belangrijkste dat ik van de hele studie heb

meegenomen is om problemen terug te brengen naar wat kleinere problemen die behapbaar zijn. Hier in de politiek hebben we vaak discussies waarbij het gelijk over allerlei oplossingen gaat. Ik ben geneigd een stap terug te doen en te kijken: waar hebben we eigenlijk invloed op? Als je het doel beperkt tot één instrument, kun je veel minder. Het is heel erg belangrijk om je oplossingsruimte zo groot mogelijk te houden, en er in die termen ook over te kunnen denken.”

Voel je je wiskundige of econoom?

“Nou, als mensen me wiskundige noemen, corrigeer ik ze niet, maar als ze me econoom noemen, corrigeer ik ze ook niet. Ik heb me in beide werelden verdiept. Als ze econometrist zeggen, dan vind ik het prima. Maar die term kennen ze in het buitenland soms niet. Uiteindelijk is het niet zo belangrijk wat je precies hebt gestudeerd, denk ik — tenzij je chirurg bent.”

Hoe kijk je als sociaaldemocraat tegen het thema van duurzaamheid aan?

“Voor mij gaat sociaaldemocratie over het klassieke idee van het eerlijk verdelven van kapitaal, kennis en macht. De komende jaren zullen we echt gaan zien dat duurzaamheid een klassiek, sociaaldemocratisch herverdelingsvraagstuk is. Als we niks doen aan de energietransitie worden de kosten waarschijnlijk ondraaglijk, juist voor mensen in de lagere en middeninkomens. Kijk bijvoorbeeld naar de hele energiecrisis met die ontzettend stijgende prijzen. Daar zie je dat mensen met een kleine portemonnee ook nog eens geconfronteerd worden met de verdubbeling van de energierekening, en dat dat voor hen een enorme aanslag op hun bestedingsruimte is. Dat vind ik heel ernstig, en dat is voor mij een enorme motivatie om toch te proberen die rechtvaardigheid te creëren in de samenleving.”

Moeten we niet gewoon met minder toe?

“Nee, voor mij is de vraag: wie moet met minder toe? Dat is dat klassieke herverdelingsvraagstuk. Die persoon die vandaag als een dubbeltje geboren is, mag natuurlijk wel een kwartje worden, al zal die dan wat meer gaan uitstoten. Dat is waarschijnlijk relatief nog steeds heel weinig in vergelijking met iemand die echt heel

rijk is. Het gaat ook om collectief denken. Ik denk dat individuele gedragsverandering een van de allermoeilijkste dingen is om teweeg te brengen. Als je in plaats daarvan de bron van het consumeren vergroent, namelijk het produceren, kun je al zorgen dat je een deel van het probleem oplost. Dan is het niet langer een individueel, maar een collectief vraagstuk. Als je de industrie vergroent, dan doof je de vlam onder de gloeiende plaat. Daar zijn we nu in Europa mee bezig.

Noem me naïef, maar ik denk wel dat we daarmee veel meer mensen overtuigen om mee te doen. Je moet mensen meenemen in een verhaal: hoe zien Nederland en de wereld er over twintig jaar uit? Ik geloof ook dat als je dan eenmaal samen bezig bent met verduurzaming, door een zonnepaneel op je dak of een elektrische auto, dat je dan ook als individu veel meer gaat nadenken over hoe je daarmee verder kan. Kun je nog meer besparen? Elke kilowattuur die je niet gebruikt, kun je bij wijze van spreken verkopen. Misschien een keer extra de auto laten staan en te fietsen. Misschien een keer minder vlees eten in de week. Moet ik wel naar de andere kant van de wereld vliegen, of kan ik mijn vakantie ook op een andere manier doen? Zo kun je toch die structurele verandering creëren.”

Hoe denk jij dat Frans Timmermans het als lijsttrekker van GroenLinks-PvdA gaat doen?

“Ik heb veel vertrouwen in Frans Timmermans als onze gezamenlijke lijsttrekker. Als Eurocommissaris op de Green Deal heeft hij zijn ervaring en kennis laten zien om de klimaatcrisis aan te pakken. Hij heeft een inspirerende en centrale rol op zich genomen om de klimaatambities van Europa om te zetten in beleid dat mensen en de planeet beschermt. We kunnen deze kennis en ervaring goed gebruiken in Nederland, want hij heeft leiderschap en visie om Nederland groener en sociaal-er te maken. En dat is op dit moment wat Nederland nodig heeft.”

Goede suggesties voor een Nederlandse wiskundige met een keerpunt in zijn of haar carrière zijn welkom via keerpunt@nieuwarchief.nl.